

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Bános Tibor*

Cím: *A toronyórától...*

Forrás: *Magyar Ifjúság,*

1962. jan. 20.

(Hely)

Osztályozás

Tárgy
343.58

Hely
[Sticker]

Idő
"1962"

Személy

Helyszám

A toronyórától

FORMA TERVEZÉSIG

244
Egy régi, máris feledésbe merült anekdotát elevenítettek fel nemrégiben a Török Pál utcai Képző és Iparművészeti Gimnázium tanárai és növendékei. Két esztendővel ezelőtt, amikor az intézet fennállásának 180. évfordulójára készültek, nyugdíjas tanáruktól hallották: a mult század első évtizedeiben, amikor az iskola még Budán székelt, az egykori iskolamester azzal a kéréssel fordult az iskolaszékhöz, hogy a tanítás megkezdését jelző órát biztosítsanak az iskolának. A válasz kissé meglepő volt: minék ez a tülzás, amikor az iskolával szemben ott a templom toronyórája. Ellenőrizték arról az időt.

180 ÉV TÖRTÉNELEM

Azt is érdemes feljegyezni, hogy az 1777-ben megjelenő Ratio Educationis, Mária Terézia oktatásügyi rendelete írta elő, hogy azokban a városokban, ahol nagyobb számmal található iparos ifjúság, a nemzeti iskolák mellé rajztanfolyamokat kell szervezni. Így született meg a Scola Graphidis Budensis — Budai Rajziskola. Táncsics Mihály az utcáról beszüremelő zajt és a Scola Graphidis növendékeinek lármáját emlegeti Börtönaplójában,

mint az egyetlen kapcsolatot, amely őt a világgal összekötötte. 1893-ban költözött le a Várból — az akkori nevén — a Székesfővárosi Községi Iparrajziskola, amely a Tanácsköztársaság napjaiban tanári karába hívta Uitz Bélát. De az is a történelmi nevezetességek sorába tartozik, hogy Szamuely Tibor népbiztos vezette az iskola tantestületének első politikai szemináriumát azokban a dicső napokban. Az iskola volt tanári karának névsorában olyan nevek fordulnak elő, mint Lechner Gyuláé, Lyka Károlyé, Kacsóh Pongrácé (aki mellesteg a János vitéz melódiáinak komponistája is). A volt növendékek közül pedig csak két nevet említsünk: László Fülöp és Derkovits Gyula.

KÖNYV 1600 ELEJÉRŐL

Az iskola két tagozatra oszlik: képzőművészetre és iparművészetre. Ötvösök és keramikusok, könyvkötők és borművesek, üvegcsiszolók és műbútorosok, díszítő festők és szobrászok, grafikusok és

Elkészítették a hajdani Valéria-telep makettjét. (Foto: Szigeti Éva)

fafaragók, összesen 12 tanszakon végzik itt középszintű tanulmányaikat, és ezen felül a szakismeretek elsajátítását.

Sokoldalú, érdekes munka folyik a falak között. A könyvkötő részleg a különböző korok stílusa szerint díszíti az értékeiből értékesebb darabokat. Most éppen egy nem mindennapi, de külseje után ítélve csaknem hasznavehetetlen könyv került hozzájuk: az 1600-as évek elejéről az egyetlen kézirat, magyar nyelvű szombatos könyv. A tépett lapokat, a kivehető betűket hamarosan korszerű eljárással olvashatóvá varázsolják a könyvkötő szakosztály restaurálást is tanuló növendékei.

1 DIÁK — 40 000 FORINT

A borműves és könyvkötő szakosztály ezekben a napokban egy másik izgalmas megrendelésen is dolgozik. Elkészítették az egykori Valéria-telep makettjét. A fiatal, 16–17 éves tanulók nem sokat tudtak

erről a „témáról”. Segítették azonban őket tanáraik, Fabro József és Balla György. Egykori felvételek alapján teremteték meg végül is annak a nyomozó, embertelenül szánalmas egykori lakótelepnek légkörét.

Közben gyűjtik ismereteiket. Dél előtt az iskolapadokban, utána a szakosztályok műhelyeiben. Hetente egyszer pedig a szakma valamelyik rokon üzemében, nyomdában, porcelángyárban stb. Ebben az iskolában már 100 esztendő óta ismeri módszer a politéchnikai oktatás. Az a 364 szerencsés növendék, aki az intézet falai között tanul, szigorú rostavizsga után juthatott csak be a Török Pál utcai intézetbe. A felvételi vizsgák itt már februárban megkezdődnek. Egy diákra az állam 40 000 forintot költ attól a pillanattól kezdve, hogy átlépi az első esztendőben az iskola küszöbét, addig, míg négy év múlva szakmával, érettségivel a zsebében távozik...

Bános Tibor